

ZPRAVODAJ

VESELÝ LISTOPAD ZA NÁMI

Přemýšlím nad použitím zeleného borůvčí, však víš zelených větviček bez listí, svěřila se mi kamarádka s plány na letošní vánoční výzdobu. Prý to letí a podle některých časopisů, je vánoční výzdobu potřeba řešit včas, tedy už v listopadu. Nás Zpravodaj sice ještě na vánočních rytmech neletí, ale určitě si leckdo z vás všiml, že vánoce se kvapem blíží.

Vánoce a shrnutí roku 2011 z pohledu ochrany životního prostředí si pro vás necháme na prosincové číslo, které tím pádem bude nostalgické a krapet pesimistické. Právě proto, bychom vás chtěli upozornit na dva povedené spotty, které se vydařily našim členským sdružením, a to sdružení Oživení a sdružení NESEHNUTÍ. Sdružení Oživení v kampani BEZKORUPCE ukázalo, jak se v dnešní době, lidé ani nepozastaví nad tím, že se jim České dráhy z amplionu svěřují s tím, že kradou a že jsou rádi, že to cestujícím nevadí. Možná je veřejnost otupělá i proto, že České dráhy po odvysílání [spotu](#), uvedli v rozhovoru pro Český rozhlas, že sice kradli, ale že teď už nekradou, a proto, že se jich lživý spot dotkl. Trochu paradoxní vyústění, nemyslíte?

[Spot](#) Social Action Hero z dílny NESEHNUTÍ nás okouzlil vyčerpávajícím popisem reálného fungování české správy. Přestože superhrdinka narazila na běžné nástroje brzdících mechanismů, tak typických pro českého úředníka, nevzdala se a ukázala divákům, že pokračovat do zdárného konce smysl má. A to zejména tehdy, pokud víte, na koho se můžete obrátit, kdo vám poradí a jak postupovat, pokud využijete nástroje, na které máte jako občan nárok.

Blahopřejeme tedy k zajímavým nápadům, které nám probarvili krátké smogové podzimní dny a těšíme se na další.

Zdeňka Šimková (Zelený kruh)

LINDA JABLONSKÁ - MĚLI BYCHOM SE ROZHLÉDNOUT KOLEM SEBE

Rozhovor

Linda Jablonská (* 1979, Praha) je režisérka dokumentárních filmů. Vystudovala dokumentární tvorbu na pražské FAMU s absolventským filmem *Kupředu levá, kupředu pravá*. Mezi její další filmy patří *Vítejte v KLDR!* a *Pozemštané, koho budete volit?* V současnosti pracuje pro Občanské sdružení *Inventura*, první platformu v ČR pro podporu a realizaci umělecké a publicistické tvorby lidí s mentálním hendikepem.

Jakým způsobem přispíváte k ochraně životního prostředí?

Vypadá to asi tak, že se snažím, pokud to jde, jednoduše nespotřebovat zbytečné věci a neplýtvat energií. To je zkrátka takové moje životní krédo - nespotřebovat víc, než je nezbytně nutné. Tím pádem vzniká i míň odpadu. Snažím se jezdit na kole. Snažím se ale taky točit filmy, které mají k této tématice blízko. A to snad pomáhá na téma životního prostředí nabalovat lidi, kterým to téma zatím není úplně blízký.

Jaké ekologické organizace se Vám líbí a proč?

Měje určitě sympathetic Ekologický právní servis. To je velice dobrá a potřebná organizace. A mám kamarády v Hnutí Duha. Spousta věcí, které oni dělají, jsou v pořádku, stejně jako třeba v případě Greenpeace. Ačkoliv u Greenpeace jsou určitě věci, se kterými nesouhlasím, jejich směřování je mi v zásadě sympathetic.

Jak se díváte na občanské iniciativy, které vznikly po posledních parlamentních volbách?

Myslím si, že občanský aktivismus je hrozně potřebná věc. Teď po volbách, když nastala skepse z toho dalšího vývoje, jsou lidi zklamaný. Proto vzniká spousta různých organizací a sdružení lidí, kteří se už nespokojí s tím, že na to pořád jenom nadávaj. Skutečně proti tomu něco dělají - to si myslím, že je velice sympathetic. Tako by to mělo být, protože právě tímhle způsobem, se dá těm politikům a lidem ve vyšších sférách naznačit, že si nemůžou dovolovat úplně všechno. Že i lidi můžou mít vlastní názor a můžou ho chtít prosadit.

Jaké téma ochrany životního prostředí je Vám nejbližší?

Pro mě je docela blízké téma ochrana krajiny jako takové. A to už z třeba jenom estetického hlediska. Nejvíce mne rozčilují hnusné stavby, které vznikly třeba na okraji Prahy a slouží jenom jako sklady. Nebo fakt, že si někdo v Krkonoších rozbrourá půlku stráně, aby si tam postavil tenisový kurt. Prostě mne rozčilují věci, které zasahují do krajiny, protože si myslím, že když tu krajinu budeme mít hezkou, tak se nám v ní zároveň bude dobře žít. Myslím si, že právě toto by si Češi měli uvědomit - že prostředí, ve kterém žijí, je fakt strašně důležitý pro duševní zdraví. Jak říká Václav Cílek, ten obraz krajiny vnější se promítá do krajiny vnitřní.

Které globální problémy životního prostředí Vám připadají důležité?

Já se samozřejmě zajímám o globální oteplování, a taky jsem o tom natočila film. Zajímám se o to, ale myslím si, že každý člověk má především začít sám u sebe. Když začne sám u sebe, tak by se měl podívat kolem sebe a měl by začít vesnicí nebo městem, ve kterém žije - potažmo zemí, ve které žije. To si myslím, že je primárně důležitý. Samozřejmě je nutné taky přemýšlet o tom, že čím méně toho budu spotřebovat, tím méně oxidu uhličitého se vypustí do atmosféry, a tím méně efektu klimatických změn vznikne. **Měli bychom se rozhlédnout kolem sebe. Ono to všechno ostatní potom přijde samo.**

CO SE DĚJE?

Společná tisková zpráva Ekologického institutu Veronica a Sítě ekologických poraden: [Veřejnosti hrozí, že přijde o službu, která ji pomáhá chránit životní prostředí.](#)

Více než deset tisíc občanů využívá ročně konzultace ekologických poraden po celé České republice. Ptají se, jak ušetřit energii, hledají alternativy k chemickým prostředkům běžně používaných v domácnostech, jak mohou zachránit stromy ve svém okolí před vykácením, jak ekologicky trádit odpad. Podobně veřejné instituce konzultují s ekoporadnami, jak se mohou při svém provozu chovat více ekologicky a energeticky úsporně. Nyní **reálně hrozí, že lidé o tuto službu přijdou**. Shodli se na tom účastnice a účastníci konference „20 let ekoporadenství v ČR“, která se konala 24. prosince v Brně.

Zelený kruh: [Rozklad státní ochrany přírody vstoupil do nové etapy](#)

Ministerstvo životního prostředí ohlásilo další vlnu propouštění a rušení fungujících odborů.

Úřad tak přichází o zkušené profesionály, po kterých nemá náročnou agendu kdo převzít. Peníze, které měly sloužit ozdravění prostředí pro českou veřejnost, zřejmě poputují na projekty, jejichž veřejný přínos je sice sporný, lobbistické skupiny na nich ovšem vydělají. Ochrana životního prostředí se tím dostává do systematického ohrožení.

STUŽ: [MŽP místo úspor poškozuje systém péče o životní prostředí](#)

STUŽ založená prvním federálním ministrem životního prostředí Josefem Vavrouškem vydala dne 16. 11. 2011 stanovisko reagující na závažné změny v organizační struktuře a obsazení MŽP. Při vnitřní reorganizaci MŽP, oznámené počátkem listopadu 2011 jako úsporná opatření, došlo ve skutečnosti ke zbytnění byrokratických útvarů na úkor těch koncepčních, legislativních a správních. Všude v rozvinutém světě naopak posilovaných na úkor těch byrokratických.

„Příznačně došlo k likvidaci odboru péče o národní parky, přičemž ochrana a udržitelný management národních parků je jedním z nejdůležitějších úkolů resortu.“ říká Ing. Jiří Dlouhý, předseda STUŽ.

Hnutí DUHA: [MŽP: Opožděné povolení pesticidů nezákoně](#)

Ministerstvo životního prostředí potvrdilo další nezákoný postup správy NP Šumava. Dalo za pravdu Hnutí DUHA, které se odvolalo proti opožděnému udělení dvouleté výjimky ze zákona k použití chemie proti kůrovci na území parku. Jedovaté pesticidy totiž hubí zároveň s kůrovcem i ostatní hmyz a působí i v nepatrných množstvích smrt vodním živočichům.

Hnutí DUHA: [Soud: zásahy policie na Šumavě byly nezákoně](#)

Právní zástupkyně mluvčího blokády kácení Mojmíra Vlašína Zuzana Candigliota obdržela písemný rozsudek Krajského soudu v Plzni. Ten potvrdil, že zásahy, kterými policie potlačovala pokojnou blokádu kácení v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava, byly protizákonné. Účastníci blokády požadují od policie omluvu, vyvození důsledků pro zodpovědné funkcionáře a zveřejnění kroků, které policie udělá, aby se podobná chyba nemohla opakovat.

Relevantní odkazy k tématu NP Šumava

- [Stanovisko předsednictva Společnosti pro trvale udržitelný život č. 121: Vyjádření k dokumentaci EIA pro Regulační plán propojení Klápa–Hraničník](#)
- [Stínová vědecká rada zvažuje odstoupení od jednání s MŽP](#)
- Na tristní způsob jednání ministra životního prostředí upozornilo též Centrum pro výzkum biodiverzity ([Potěmkinova vesnice v režii ministra Chalupy](#)).
- [Prohlášení ministra životního prostředí Tomáše Chalupy ke stanovisku části vědecké obce](#)

Hnutí DUHA: [Sobotka chce nový zákon o zelených inovacích](#)

Předseda sociálních demokratů chce podle britského vzoru důležitý nový zákon, který rozhýbe zelené inovace. Bohuslav Sobotka to řekl na konferenci o tomto zákoně, kterou Hnutí DUHA dnes pořádá ve spolupráci s Britským velvyslanectvím a Ekologickým právním servisem. Poslanci ČSSD jsou podle něj „připraveni zákon nejenom podpořit... ale také se aktivně podílet na jeho formování a formulování“.

Společná tisková zpráva: Calla - sdružení pro záchranu prostředí, Hnutí duha, Zelený kruh: [Kocourkův zákon – den, kdy český ministr zařízl čistou energetiku](#)

Poslanecká sněmovna ve středu 9. listopadu schválila kontroverzní návrh zákona o podporovaných zdrojích energie. Zmařila tak příležitost k využívání čistých obnovitelných zdrojů v domácnostech, technologickému rozvoji českých podniků a vytvoření nových pracovních míst. Schválený návrh zavádí řadu byrokratických překážek, které zcela netržně zamezí rozvoji inovativního průmyslového odvětví. Jen slabou útěchu tak nabízí fakt, že poslanci prosadili vlastní návrh na podporu využívání tepla z obnovitelných zdrojů a **odmítli přilepek**, který měl největším likvidátorem krajiny darovat zemědělskou půdu.

NESEHNUTÍ: [Výsledky 3. ročníku Sexistického prasátečka](#)

Sexistické prasátečko, zná své vítěze za třetí ročník. V soutěži zvítězily reklamy Komerční banky „Užij si první bankovní styk“ a společnosti AVOS se sloganem „Postavíme vám ho“. Odborná porota pak zvolila za nejvíce sexistickou reklamu brněnského pivního šenku Čtyři růže. Slavnostní vyhlášení vítězů proběhlo 15. Listopadu. Do třetího ročníku bylo nominováno rekordních 91 reklam.

Společná tisková zpráva NESEHNUTÍ a Advokátní kanceláře Šikola a partneři: [Další případ zneužití stavebního certifikátu: V Líšni začíná nezákoná stavba](#)

V městské části Brno-Líšeň na ulici Horníkova začíná v těchto dnech výstavba bytových domů. Jedná se o kontroverzní projekt na místě pokáceného borového háje. Investor přitom nemá stavební povolení. Ohání se pouze

certifikátem autorizovaného inspektora, jehož platnost posuzuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Stejný inspektor, který povolil BAUHAUS v Ivanovicích, totiž i v Líšni ignoroval sousedy a sousedky a certifikát vydal.

KlimaKoalice: [V Durbanu se bude jednat o osudu Kjótského protokolu](#)

Zástupci prakticky všech států světa budou od pondělí 28. listopadu na klimatickém summitu OSN v jihoafrickém Durbanu jednat zejména o třech nejdůležitějších témaitech: o dalším snižování emisí v průmyslových zemích (prodloužení Kjótského protokolu); o přijetí nové globální dohody zahrnující všechny významné znečišťovatele a o zdrojích financí na pomoc rozvojovým zemím s již nevyhnutelnými dopady změny podnebí. Pokud se státy dohodnou a sníží svoji závislost na fosilních palivech, vznikne stabilní prostředí pro rozvoj

moderních odvětví. Šetrné technologie, čistá energie nebo třeba recyklace odpadů dají potřebný impuls stagnující ekonomice.

Klimatická koalice ve spolupráci s analytickým centrum Gropolis: [Vědci varují: extrémní projevů počasí výrazně přibude](#)

Pokud nezačneme snižovat emise skleníkových plynů, některé oblasti se stanou zcela neobývatelnými a lidé si budou muset hledat nové domovy. K tomu se přidají častější, intenzivnější a méně předvídatelné vlny veder, sucha a záplavy, ale také stoupající hladina moří. To jsou některé ze závěrů v pondělí 18. listopadu zveřejněné zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o vlivu klimatické změny na extrémní projevy počasí.

LEGISLATIVA

Chránit, nechránit, chránit, nechránit, chránit ... české ovzduší

Legislativa

[Zákon o ovzduší](#) putuje za ostré pozornosti médií schvalovacím procesem. Ministr ho [veřejně ohajuje](#) a slibuje účinnou kontrolu domácích topenišť proti případnému spalování odpadků. Podle dosud zveřejněných informací, by starosta obce dával podnět k provedení kontroly, kterou by prováděla obec s rozšířenou působností. Komplexní pozmeňovací návrh, který by kontrolu domácích topenišť upravil, ale ještě nebyl předložen a sám ministr zpochybňuje, zda ho vůbec stihne připravit na prosincové projednání.

Současně se však skrytě v Poslanecké sněmovně dojednávají i jiné změny, které účinnou ochranu ovzduší ohrožují. Výbory navrhují změny, podle kterých by znečišťovatelé po roce 2016 neplatili za znečišťování ovzduší nebo zabraňují přijímání kompenzačních opatření. **V jaké podobě bude zákon poslanci schválen, se dozvíme již na prosincové schůzi.**

Schůze

Další řádná schůze poslanecké sněmovny probíhá od 6. prosince. Bude trvat dva týdny a její program zatím je zveřejněn zde: <http://www.psp.cz/sqw/ischuze.sqw?o=6&s=32&pozvanka=>. Příští schůze senátu proběhne od 7. prosince. Program jednání senátu je zveřejněn zde: <http://www.senat.cz/xqw/xervlet/pssenat/prubeh?schuze=4685>.

Na schůzi poslanecké sněmovny budou projednávány následující předpisy:

- Návrh Plzeňského kraje na [zákon o NP Šumava](#). Návrh zákona trpí řadou formálních ale i obsahových vad. Pro přírodně mimořádně hodnotné území NP Šumava by takový předpis nezajistil odpovídající úroveň ochrany, nejsou respektovány standardy běžné v zahraničních právních úpravách středoevropských národních parků ani doporučení Mezinárodního svazu ochrany přírody (IUCN), nejsou dodrženy ani mezinárodní závazky ČR. Vláda k zákonu přijala negativní stanovisko. Zákon leží v PSP již od září a ještě nebyl projednán v 1. čtení.

- Možná ale na jeho projednání dojde, pokud se MŽP rozhodne předložit k němu svůj komplexní pozměňovací návrh.
- Vládní návrh, kterým se mění [zákon o pozemních komunikacích](#). V souvislosti s úpravou mýtného navrhuje nepříznivě změnit nedávno měněný režim kácení stromořadí podél silnic. Stromy bude možné káct bez povolení, bude stačit ohlášení předem. Výjimkou jsou pak stromy rostoucí ve stromořadí, na které se tento režim nevtahuje.
 - Vládní návrh [zákona o posuzování vlivů na životní prostředí](#). Vzhledem k tlaku zahájeného infringementu bude návrh schvalován asi přímo v prvním čtení. Obsahem novely je pouze rozšíření možnosti napadnout žalobou i procesy, které začali před účinností novely upravující tuto zvláštní žalobní legitimaci, tj. před prosincem 2009. Novelizace nebude mít na běžnou praxi vliv.
 - Vládní návrh zákona [o podporovaných zdrojích energie](#). Negativní návrh, který odmítá podporovat OZE překračující národní plán. Návrh byl již schválen ve 3. čtení a včetně schválení některých z několika desítek stran pozměňovacích návrhů. Po jejich zapracování, bude tisk odeslán do senátu.
 - Zbrusu nový zákon [o ochraně ovzduší](#) a [látkách, které poškozují ozonovou vrstvu](#) by měl vyřešit současné překračování limitních hodnot emisí, které se již nedáří dále snižovat. Nadmerné znečištění má negativní dopad na lidské zdraví a navíc vystavuje Českou republiku riziku sankcí ze strany Evropské unie. Nový zákon proto optimalizuje programové nástroje (Národní program snižování emisí ČR, programy ke zlepšení kvality ovzduší v zónách a aglomeracích). Vůči jednotlivým zdrojům posiluje individuální přístup, včetně zohlednění místních podmínek prostřednictvím emisních stropů. Návrh zpřísňuje emisní limity, technické požadavky i revize poplatků pro jednotlivé zdroje. K zákonu byly ve výborech podány velmi sporné pozměňovací návrhy.
 - Nový [občanský zákoník](#) upravuje i občanská sdružení (nově spolky), nadace i veřejnou prospěšnost. Současná podoba návrhu byla právě ve výše zmíněných oblastech zásadně změněna a je pro neziskový sektor příznivější než verze předchozí. Úprava spolků je mnohem podrobnější, než to bylo doposud, ale většina z ustanovení jsou dispozitivní, občanská sdružení proto budou mít volnost upravit si svoje poměry svobodně sama. Občanský zákoník také čeká na zapracování pozměňovacích návrhů.
 - Poslanecký návrh novelizace zákona [o pozemních komunikacích](#) je navržen na schválení již v prvém čtení. Cílem návrhu je dále zvýšit slevy na mýtném.
 - V prvním čtení je předložen návrh poslanců na vydání zákona o zrušení o zákazu dodávek pro jadernou [elektrárnu Búšehr](#).

Probíha SEA řízení k následujícím dokumentům:

Příslušný úřad – MŽP, tučně vyznačena ta řízení, kde nastal od minulého měsíce posun, podrobnosti viz. eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php).

- **Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství do roku 2015 (6 - Stanovisko)**
- **Aktualizace Programu rozvoje kraje Vysočina (6 - Stanovisko)**
- **Aktualizace Strategického plánu rozvoje města Prostějova (pro období 2010 - 2020) (2 – nepodléhá dalšímu posuzování)**
- Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje - Změna č. 1 (2 – nepodléhá dalšímu posuzování)
- „Údržba tras pro zimní lyžařskou turistiku Javorníky – západ“ (1- Oznámení)
- Aktualizace koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje (1- Oznámení)
- Strategický plán Mikroregionu Kroměřížsko na léta 2011 – 2021 (4 – Návrh koncepce)
- Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje - Změna č. 1 (1- Oznámení)
- Aktualizace plánu odpadového hospodářství statutárního města Jihlavy (1- Oznámení)
- Státní politika životního prostředí ČR 2011 – 2020 (3 – Podléhá dalšímu posuzování)
- Uzemní plán Třebomí (1- Oznámení)
- Aktualizace Regionální surovinové politiky Libereckého kraje (3 – Podléhá dalšímu posuzování)

Během letošního roku byly zveřejněny mezinárodní návrhy koncepcí, včetně vyhodnocení vlivů těchto koncepcí na životní prostředí (příslušní úřad – MŽP)

- Program Polskiej Energetyki Jądrowej (1 – Posouzení)
- Změny územního plánování Dolnoslezského vojvodství (1 – Posouzení)

ZAHRANIČÍ

Durban by měl obnovit důvěru ve vyjednávání

Podle Runge-Metzgera je důležité, aby byla nová dohoda implementována do roku 2015, jak navrhuje komisařka pro otázky klimatu Connie Hedegaard. Jedině tak budou moci být uplatněny výsledky zprávy Mezivládního panelu pro změny klimatu (IPCC), která má vyjít v říjnu 2014, a hodnotící zprávy OSN, která vyjde v roce 2015. Aby vyjednavači v Durbanu dosáhli nějakého výsledku, bude potřeba vyvijet tlak na velké producenty emisí oxidu uhličitého, jako jsou Spojené státy, Kanada, Rusko a Japonsko, které nepatří mezi zastánce dalších závazků k redukci emisí. Ochránci životního prostředí se obávají, že tyto státy mohou v Durbanu znemožnit jakoukoliv smysluplnou akci, přestože v posledních týdnech Světová meteorologická organizace ohlásila, že emise CO₂ dosáhly v roce 2010 rekordní úrovně.

EurActiv.cz: [Hlavní vyjednavač EU věří, že v Durbanu je možné dosáhnout dohody](#)

Dohoda ohledně EED bude až příští rok

Evropští ministři pro energetiku na zasedání 24. listopadu znova potvrdili svůj postoj k povinným energetickým úsporám. Na zasedání Rady pro energetiku představilo polské předsednictví vývoj v debatě o návrhu směrnice o energetické účinnosti. Jeho zpráva se týkala také dodatků a změn, které do návrhu prosadily členské státy trvající na větší flexibilitě v dosahování stanovených cílů. Členské státy „požadují změnu přístupu a více flexibility, aby mohly připravit plány, které by nejlépe odpovídaly jejich individuálním podmínkám,” oznámilo polské předsednictví na základě konzultací se všemi národními delegacemi. Podobný postoj zastává i Česká republika.

EurActiv.cz: [Ministři odsunuli dohodu o úsporách energie na příští rok](#)

Směrnice EED může přinést výrazné zlepšení v energetické účinnosti

Cíle, které obsahoval původní návrh směrnice o energetické účinnosti, se některé členské státy EU snaží oslabit. Nizozemsko a Velká Británie dokonce požadují, aby některá ustanovení ze směrnice zmizela úplně. Jeden z hlavních cílů původního návrhu směrnice, podle kterého by se od roku 2014 musela ročně renovovat 3 % veřejných budov, z poslední pracovní verze možná z finančních důvodů vypadne. Podle údajů Evropské komise se budovy na celkové spotřebě primární energie podílejí 40 procenty a na produkci emisí oxidu uhličitého z 36 %.

EurActiv.cz: [O směrnici EU k energetické účinnosti se bojuje v zákulisí](#)

Dosavadními opatřeními energetických cílů k roku 2020 nedosáhneme

Pravděpodobnost, že se Evropské unii podaří splnit cíl, který počítá do roku 2020 se zvýšením energetické účinnosti o 20 %, je podle generálního ředitele Evropské komise pro energetiku Philip Loweia, zhruba 60 %.

Jako jediný z trojice cílů známých pod označením „20-20-20“ není cíl v oblasti energetické účinnosti pro EU právně závazný a nic na tom nemění ani nový návrh směrnice o energetické účinnosti. Lowe uvedl, že krátce před tím, než současná politika spatiila světlo světa, byla Evropská unie zhruba na polovině cesty ke splnění uvedeného cíle. Evropští legislativci podle něj proto nepředpokládali, že se 20% cíl podaří do roku 2020 splnit.

EurActiv.cz: [Energetická účinnost: EU podle zástupce Komise splní svůj cíl na 60 %](#)

Klimatické finance jsou novými zdroji jen na oko

Na snižování emisí skleníkových plynů a opatření související s adaptacemi na změny klimatu má dle Rady ministrů financí z Evropské unie v letech 2010-2012 putovat slíbených 7,2 miliardy eur. Evropě se podařilo v rozpočtu na tento úkol vyčlenit 2,34 miliard euro. Méně vyspělým zemím světa EU na klimatické konferenci, která se odehrála v roce 2009 v Kodani, spolu s dalšími vyspělými zeměmi přislíbila, že během posledních tří let platnosti Kjótského protokolu přispěje na opatření spojená s bojem proti změnám klimatu a jejich důsledkům ročně částkou 30 miliard dolarů. Na Evropskou unii v této sumě připadá podíl ve výši 7,2 miliard euro. Částku, kterou ministři v závěrech z pondělní Rady rozvojovým zemím přislíbili, podle neziskových organizací z velké části netvoří nové zdroje. Ve většině případů státy prý jen na boj se změnami klimatu přesunuly peníze určené původně najinou, dříve přislíbenou pomocí.

EurActiv.cz: [Klima: EU prý slib daný rozvojovým zemím splní](#)

Jeseteri jsou ohrožení pytláctvím

V bulharských a rumunských vodách v současné době žijí jediné životoschopné populace jeseterů na území Evropské unie. Pět ze šesti tamních druhů jeseterů je však dle zprávy sítě Traffic kriticky ohroženo pytláctvím. Podle zprávy připravené pro Světový fond na ochranu přírody (WWF) ohlásily členské státy EU pět případů nelegálního obchodu, které se týkaly 27,5

kg kaviáru z Bulharska a 25 kg z Rumunska. Ani jeden z těchto dvou států přitom neoznámil žádný případ zabavení nelegálně prodávaného kaviáru.

Poté, co Rumunsko a Bulharsko vstoupily v roce 2007 do EU, nelegální obchod se přesunul na území Unie, kde je složitější jej vystopovat a bránit se mu, zdůraznila autorka zprávy. Tyto dvě země jsou navíc kvůli své geografické poloze potenciální branou pro nelegální dovoz kaviáru z Kaspického moře, v němž žijí nejpočetnější populace jeseterů na světě.

EurActiv.cz: Bulharsko a Rumunsko přitahují pozornost kvůli „praní špinavého kaviáru“

Nová studie poukazuje na sporný přínoc biopaliv

V roce 2003 byla přijata směrnice o biopalivech a v roce 2009 legislativa o obnovitelných zdrojích energie. Tyto dokumenty předpokládají plynulý přechod k biopalivům, jejichž využívání má podpořit vedoucí roli Evropské unie na poli ochrany životního prostředí a omezování spotřeby fosilních paliv. Britské Sdružení místních samospráv vyslovilo pochybnosti o používání bionafty na základě údajů o tom, že při používání biopaliv je produkováno více pevných částic vypouštěných do ovzduší než při spalování tradičních pohonných hmot. Letos vydalo britské ministerstvo životního prostředí studii, která ukázala, že přínos bionafty a bioethanolu ke zlepšení kvality ovzduší je sporný

EurActiv.cz: Biopaliva podle vědců možná kvalitu ovzduší nezlepšují

Evropská komise v Krakově vyhlásila výsledky letošních cen v rámci evropského systému pro environmentální řízení podniků.

Letošními vítězi, kteří byli vybráni z 36 kandidátů, jsou: **Belvas Organic Chocolate (Belgie)** Nakládání s odpady v mikroorganizaci Belvas zahrnuje separaci organického odpadu a jeho využití v bioplynových stanicích. **Kneissler Brüniertechnik (Německo)** Přijetí nových postupů při nakládání s odpady, které vedlo k úsporám až o 90 % při jednom výrobním postupu. **ebswien hauptkläranlage (Rakousko)** Vídeňská čistírna odpadních vod klade důraz na osvětu o vodě a odpadech, zejména pro děti. **banka Eurobank EFG Bank (Řecko)** Tato finanční instituce předsedá evropské pracovní skupině při OSN v rámci iniciativy pro financování environmentálních programů (United Nations Environment Programme Finance Initiative) **škola Fritz-Erler-Schule Pforzheim (Německo)** Tato škola začleňuje environmentální management do svých hlavních vyučovaných předmětů. **obecní úřad v Ravenně (Itálie)** Obecní úřad realizoval projekty sběru odpadu, do kterých se zapojilo přibližně 13 000 studentů a rodin, což byl dvojnásobný počet oproti účasti v minulosti.

Evropský systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) je nástroj řízení pro organizace, které usilují o snížení svého dopadu na životní prostředí a zvýšení své finanční výkonnosti a informují o svých výsledcích v oblasti životního prostředí.

Europa.eu: [Komise oceňuje ekologicky inovativní řešení](#)

DOPORUČUJEME

Přestože rok 2011 pomalu končí a vstupuje do svého závěru, neziskové organizace toho nedabají a své akce pro odbornou i širokou veřejnost pořádají stejně intenzivně jako po celý rok. Jsme tu my, abychom vám pomohli se v bohaté nabídce zorientovat. Podívejte se na **tipy z kanceláře Zeleného kruhu**.

Tip Zeleného kruhu pro měsíc prosinec se týká zejména možností, kde získat peníze na projekty nevládních ekologických organizací. Těchto možností je pro tento měsíc poměrně dost a najdete je v sekci KDE SEHNAT PENÍZE.

Většina z nás si bude 24. prosince rozbalovat vánoční dárky pod vánočním stromečkem, a proto bychom vás chtěli upozornit na zajímavou alternativu živých vánočních stromků.

Kupte si živou vánoční jedličku v květináči a na jaře z nich společně se sdružením Veronica vysadte kus lesa.

NA CO JÍT DO KINA

KlimaKoalice: Světový den na ochranu klimatu: dokument a diskuse

Klimatická koalice pořádá **3. prosince** v kině Bio Oko akci k připomenutí Světového dne na ochranu klimatu a konference OSN o změně klimatu v Jihoafrické republice. Debaty se zúčastní Helena Štorchová

(bioložka), Marek Orko Vácha (3. LF UK), Petr Drbohlav (Člověk v tísni), Klára Sutlovíčová (Klimatická koalice). Více o programu najdete [zde](#).

CO SI PŘECÍST

Etika a příroda

Autor knihy je Marie Skýbová. Vztah člověka k přírodě je tématem povýtce aktuálním již proto, že dopady

našeho zacházení s přírodou pocitujeme čím dál silněji. Skutečné morální jednání nemůže být založené pouze na prospěchu či ekonomických důvodech. O jaké důvody by mělo jít, to je tématem knihy Etika a příroda. Blíže se s kihou můžete seznámit [zde](#).

Guide to Greener Electronics

Hodnocení výrobců elektroniky poukazuje na značné rozdíly v příznivosti našich výpočetních výrobků vzhledem k životnímu prostředí. Zatímco například HP, Dell, Nokia a Apple naplňují aspoň část ze sledovaných kritérií, Toshiba, Acer, Sharp a Sony na tom jsou o poznání hůře.

Greenpeace.org: Guide to Greener Electronics

IC OSN: Měnící se životní prostředí aneb z Ria do Rio+20

Nová zpráva Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) mapuje změny globálního životního prostředí během posledních dvou desetiletí. Tato publikace vychází jako část výroční studie UNEP /Global Environmental Outlook/ (GEO), letos s pořadovým číslem 5. To je vlajková lod' OSN v oblasti analýzy stavu, trendů a perspektiv globálního prostředí. GEO-5 vyjde v květnu 2012, měsíc před konferencí OSN v Riu de Janeiro (Rio+20). Publikace Keeping Track of our changing environment je ke stažení [zde](#).

KDE SEHNAT PENÍZE

>>> TIP <<<
Zeleného kruhu

**Demokratický fond OSN
(UNDEF) vyzývá** NNO k
předložení žádostí o granty

na projekty na podporu demokracie. Projekty je nutné odeslat v období **od 15. listopadu do 31. prosince 2011**. On-line formulář a veškeré podrobnosti najdete [zde](#). Žádosti musí být předloženy pouze v angličtině nebo francouzštině. Granty jsou udělovány ve výši až 500 tisíc USD na projekt. Délka projektů je dva roky. Více informací o [UNDEF](#).

Klaus Toepfer Fellowship Programme: Grantová výzva pro ekologické NNO ze střední a východní Evropy. Informace o výzvě najdete [zde](#). Uzávěrka příjmu žádostí je 15. prosince 2011.

Magistrát hlavního města Prahy vyhlásil grantovou výzvu "Zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy pro rok 2012". Bližší informace najdete na [webových stránkách MHMP](#).

One World Social Innovation – spouštíme další ročník!

Festival Jeden svět shromážduje nejlepší příklady toho, jak nevládní organizace, místní iniciativy,

samosprávy či jednotliví aktivisté a občané používají **technologie, sociální sítě, aplikace a mobilní komunikaci** pro dosažení úspěšného řešení společenských problémů. Pro lepší představu o tom, co konkrétně hledají, můžete navštívit blog obsahující [finální výběr projektů](#) minulého ročníku. Uzávěrka [přihlášek](#) je 15 prosince 2011. Pro informace o dalším postupu a novinkách v soutěži, sledujte [blog](#), [Twitter](#), [Google+](#) či [Facebook](#).

Fulbright-Masarykovo stipendium pro zástupce neziskových organizací

Komise J. Williama Fulbrighta v ČR vyhlásila na začátku října Fulbright-Masarykovo stipendium pro zástupce neziskového sektoru v ČR ke studijnímu pobytu v USA pro akademický rok 2012/13. Cílem programu je podpořit rozvoj neziskového sektoru v ČR, obohatit kontakty mezi českými a americkými neziskovými organizacemi a získat další znalosti a zkušenosti s prací neziskových organizací ze země, kde je neziskový sektor tradičně velmi silný a dobře fungující. Komu je stipendium určeno a další důležité informace najdete [zde](#).

AKCE

Seminář "Copywriting při tvorbě propagačních textů"

Jak vytvářet výstižné, vypovídající, poutavé propagační texty Vašich dobrovolnických projektů do médií, na webové stránky, na propagační materiály, na Facebook se dozvíte **2. prosince** na semináři v Brně. Více zde: <http://seminar-dobrovolnictvi.webnode.cz/copywriting-v-propagaci/>

NESEHNUTÍ: Týden lidských práv v Brně začíná 3. Prosince

Již IX. ročník festivalu Týden lidských práv se v Brně uskuteční **od 3. do 10. prosince**. Program zahájí sobotní vyhlášení výsledků soutěže o nejlepší lidskoprávní diplomku a beseda s místopředsedkyní Ústavního soudu Eliškou Wagnerovou. V dalších dnech nabídne festival řadu veřejných diskuzí na aktuální témata diskriminace menšin, segregace dětí na školách či Šumavské blokády, dále vernisáže, divadelní představení nebo benefiční aukci. Více o program najdete [zde](#).

Analytické centrum Gropolis: Je třeba zkrotit finanční trhy?

Diskuze na téma „Je třeba zkrotit finanční trhy?“ se uskuteční 7. prosince od 15:00 do 18:15 v budově New York University v Praze (Richtrův sál, Malé náměstí 11, Praha 1). Dozvíte se mimojiné *nakolik je obviňování finančního sektoru ze současných problémů dílem emocí krizí zasažených lidí, popřípadě snahy politiků o znovuzrození, a do jaké míry jej lze podložit reálnými*

argumenty. Bližší informace o programu najdete na [webových stránkách Gopolisu](#).

Pavučina: Konference „Očekávaný vývoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty aneb Jak se zajistit v nejisté době“

Konference se uskuteční **ve dnech 8. – 9. prosince** 2011 v hotelu Svatka. Konference je otevřena všem zájemcům z řad organizací věnujících se environmentálnímu vzdělávání a výchově v České republice. Bližší informace o důvodech konání konference a o programu vám [sdělí zaměstnanci SSEV Pavučina](#).

Mezinárodní konference "Global Education and Education for Sustainable Development"

Konference se uskuteční v Polsku dne **14. prosinec**. Polská platforma nabízí možnost proplacení cestovného a ubytování. Více o akci: <http://zagranica.org.pl/Conference-on-Global-Education/>

STUŽ: Jak se vyvíjejí Zdravá města v Česku?

Téma semináře je Národní geoparky aneb péče o geologické dědictví, jeho poznávání a šetrné využívání, porozumění přírodním zákonitostem a kulturním hodnotám krajiny

Seminář se koná v úterý **6. prosince** 2011 od 16. 00 do 19:00 hodin na Novotného lávce 5 v Klubu techniků. Seznam panelistů najdete [zde](#).

Arnika: Promítání filmu Příběh věcí a přednáška „Veselé Vánoce bez zbytečných nákupů“

Ježíšku, letos bez odpadu, aneb co je vhodný dárek (Ing. Milan Havel). Promítání filmu Příběh věcí od Annie Leonard oceněné časopisem Time jako „Hero of the Environment“. Předvánoční nákup a úklid s ohledem na zdraví a životní prostředí (Mgr. Jitka Straková). Přednáška se uskuteční 6. prosince od 18:00 v budově StreetRadio, Štítného 30 v Praze. Více o programu najdete na [webových stránkách Arniky](#).

Arnika: Promítání Strážce divočiny

Promítání jedinečného slovenského dokumentárního filmu Strážce divočiny, který v roce 2010 získal hlavní cenu Grand Prix na festivalu Hory a mesto, se uskuteční **6. prosince** od 20:00 v budově StreetRadio, Štítného 30 v Praze. Více o programu najdete na [webových stránkách Arniky](#).

SEVER: Vánoční pobjejtek

Vánoční setkání pro veřejnost, malé řemeslné dílny pro malé i velké s doprovodným programem (divadlo, hudba, zpěv, občerstvení, prodej výrobků fair trade aj.) pořádá sdružení SEVER **10. prosince** od 14:00 do 18:00 v Horní Maršově ve středisku SEVER (bývalá fara v Horním Maršově č.p. 175). Vstupné dobrovolné. Více o programu najdete v informačním [letáku](#).

Calla s Heinrich Boell Stiftung a Hnutím DUHA pořádá diskusi na téma "Energetická politika ČR a Německa"

Diskuze se uskuteční 8. prosince 2011 od 11 hodin v Praze. Vystoupí na ni Oliver Krischer, poslanec Bundestagu a mluvčí frakce pro energetickou efektivitu, Alliance 90/The Greens, Jiří Gavor z konzultační společnosti ENA, Edvard Sequens z Cally a další. Pozvánku naleznete [zde](#). Je nezbytné se zaregistrovat na [erik.siegl\(zavinac.cz.boell.org\)](mailto:erik.siegl(zavinac.cz.boell.org)), počet míst je omezen.

Seminář České botanické společnosti na téma: Vegetační a floristické poznámky z cesty do Gruzie a zpět.

Seminář se uskuteční **12. prosince**. Hlavními řečníky budou M. Štech & K. Prach:

Všechny přednášky se konají v Krajinově posluchárně katedry botaniky PřF UK Praha, Benátská 2, Praha 2 od 17:00 hodin.

Farmářské trhy – módní výstřelek nebo vzkříšená tradice

Konference se uskuteční **13. prosince** 2011 od 09:00 do 18:30 v Národní zemědělském museum (Kostelní 44, Praha). Konference si klade za cíl přispět k pochopení trendu farmářských trhů, jeho možných přínosů i rizik a také propojit klíčové aktéry, jakými jsou pořadatelé, farmáři, představitelé státní správy, samosprávy a dalších institucí. Více o programu najdete [zde](#).

Veronica: Přírodní infrastruktura - ÚSES

Ekologický institut Veronica pořádá 15. prosince od 17:00 do 19:00 v Domě ochránců přírody (Panská 9, brno) diskuzi a kulatý stůl k tématu: Zkušenosti z realizace ÚSES v agrární krajině.

Cílem diskuse u kulatého stolu je výměna aktuálních informací a tříbení názorů o rozmanitých aspektech tvorby územních systémů ekologické stability a péče o přírodní infrastrukturu v kulturní krajině. Více o programu najdete na [Veroničích webových stránkách](#).

Calla ve spolupráci s Rosou Vás zvou na další díl Zelených čtvrtků.

Ve čtvrtek 15. prosince od 18 hodin přijďte do českobudějovické galerie Měsíc. Můžete se těšit na besedu s prof Hanou Šantrůčkovou, vedoucí Katedry biologie ekosystémů Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity o šumavských lesích, o roli kůrovce, o ekosystémech horských smrčin i o dění v Národním parku nese název **"O čem vyprávějí šumavské smrčiny"**. Bližší informace v pozvánce [zde](#).

Auto*mat: Vánoční cyklojízda zasněženou Prahou s rozsvícenými vánočními stromky, koledami a Santou

Cyklojízda se uskuteční 15. prosince v Praze. Odjezd v 18:00 z tradičního místa. Více informací najdete [zde](#).

JARO Jaroměř: Vánoce pro zvířátka

Den otevřených dveří s doprovodným programem pro nejširší veřejnost na záchranné stanici v Jaroměři se koná **17. prosince 2011 od 13:00**. Připraveny budou zajímavé přednášky, promítání vlastních filmů, občerstvení zajištěno, vstupné dobrovolné. Smyslem akce je také to, aby lidé nezapomínali na zvířata a jejich problem. Pacientům stanice můžou návštěvníci nadělit dárečky, jako např.: tvrdé pečivo, ovoce, zeleninu, suché plody, psí a kočičí konzervy a granule, piškoty, semena, kvalitní luční seno. Více informací najdete na webových stránkách [JARO Jaroměř](#).

>>> TIP <<<
Zeleného kruhu

Veronica: Prodej vánočních stromků - FSC jedliček.

Od **28. listopadu až 23.**

prosince 2011 můžete nakupovat Vánoční jedličky – stromy pro život. Cena je 90 Kč – k jedličce dostanete návod, jak se o ni starat, a pozvánku na slavnostní dubnovou výsadbu. Kupte si živou vánoční jedličku v květináči a na jaře z nich společně s Veronikou vysadte kus lesa. Prodej na adrese Panská 9, Brno, pondělí - čtvrtok 9 - 18 hod, pátek 9 - 14 hod. Chcete-li si jedličku odnést, doneste si, prosím, vlastní tašku.

[Více zde.](#)

PRÁCE

EPS právníka/právničku do sekce „Servis pro občany“

EPS hledá právníka/právničku do sekce „Servis pro občany“. Náplň práce: právní poradenství jednotlivcům, neziskovým organizacím a obcím

AKTUALITY Z KANCELÁŘE ZELENÉHO KRUHU

V úterý 8. listopadu, se uskutečnilo tradiční Podzimní oborové setkání ekologických nevládních organizací. Rádi bychom touto cestou poděkovali všem účastníkům za příspěvky do diskuze a také přednázejícím za inspirativní přednášky. To, o čem jsme diskutovat nestihli, doufáme, počká do Jarního oborového setkání. [Zápis ze setkání](#) je uveřejněn na webových stránkách Zeleného kruhu. Více informací o proběhlém programu můžete získat u Zdeňky Šimkové (zdenka.simkova@zelenykruh.cz).

Zelený kruh: [Rozklad státní ochrany přírody vstoupil do nové etapy](#)

Ministerstvo životního prostředí ohlásilo další vlnu propouštění a rušení fungujících odborů. Úřad tak přichází o zkušené profesionály, po kterých nemá náročnou agendu kdo převzít. Peníze, které měly sloužit ozdravění prostředí pro českou veřejnost, zřejmě poputují na projekty, jejichž veřejný přínos je sice sporný, lobbistické skupiny na nich ovšem vydělají. Ochrana životního prostředí se tím dostává do systematického ohrožení.

(vypracování právních strategií a podání, účast na jednáních, právní konzultace, školení, tvorba manuálů); implementace projektů podle strategického plánu EPS; práce se stážisty. Více informací o práci najdete na [webových stránkách EPS](#).

Ekologický institut Veronica: Pomozte kampani Hodina Země 2012!

Pomozte nám zatáhnout Českou republiku do kampaně Hodina Země 2012! Po celém světě budou 31. března zhasinat města, slavné památky, firmy a miliony domácností, aby ukázali, že je třeba chránit svět proti změně klimatu. Pomozte nám s organizací v místě svého bydliště! Hledáme dobrovolníky z celé České republiky, kteří by nám pomohli zorganizovat akci v místě svého bydliště či se přidali do některého z týmů ve větších městech. Neváhejte a dejte vědět koordinátorovi pro ČR Honzovi Labohému na honza@veronica.cz.

Zelený kruh: Potřebujeme očistit českou energetiku, ministře Kubo

Ministr Martin Kuba má šanci napravit neslavný obraz, který získal ještě před vstupem do úřadu. Jeho úkolem totiž bude naložit se Státní energetickou koncepcí (SEK), která vznikala pod vedením exministra Kocourka a exředitora ČEZ Martina Romana. Nový ministr si nemůže dovolit prosazovat koncepci, která nerespektuje současné trendy moderní energetiky a zajišťuje ČEZu pokračování nerušené „jaderně-uhelné“ dominance. Jen v případě, že zajistí kompletní revizi SEK, totiž může uniknout z podezření, že v politice zastupuje klientelistické zájmy.

Společná tisková zpráva: Calla - sdružení pro záchrannu prostředí, Hnutí duha, Zelený kruh: Kocourkův zákon – den, kdy český ministr zařízl čistou energetiku

Poslanecká sněmovna ve středu 9. listopadu schválila kontroverzní návrh zákona o podporovaných zdrojích energie. Zmařila tak příležitost k využívání čistých obnovitelných zdrojů v domácnostech, technologickému rozvoji českých podniků a vytvoření nových pracovních míst. Schválený návrh zavádí řadu byrokratických překážek, které zcela netržně zamezí rozvoji inovativního průmyslového odvětví. Jen slabou útěchu tak nabízí fakt, že poslanci prosadili vlastní návrh na podporu využívání tepla z obnovitelných zdrojů a **odmítli přílepek**, který měl největším likvidátorem krajiny darovat zemědělskou půdu.

Zelený kruh v průběhu listopadu zaslal také dva otevřené dopisy. Konkrétně jsme zaslali [dopis paní Němcové](#), předsedkyni poslanecké sněmovny, s poděkováním, že poslanecká sněmovna pod jejím předsednictvím vyhověla naší žádosti formulované v otevřeném dopise z 21. října a nehlasovala o přílepku Hospodářského výboru k návrhu zákona o podpoře obnovitelných zdrojů energie. [Druhý z dopisů](#), byl adresován novému ministru průmyslu a obchodu Kubovi s výzvou, aby učinil ve své nové funkci kroky, které povedou k očištění české energetiky.

Projekt, v jehož rámci je Zpravodaj připravován, byl také finančně podpořen:

